

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/80/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216212022
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2216212022.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: JUDr. K. B., X. XXXX, Y. F., proti žalovanej: JuvenaliaA, s.r.o., Kodályova 27, Dunajská Streda, IČO: 44 998 538, zastúpenej advokátom: JUDr. Július Jánošík, Klincová 35, Bratislava, o 184,30 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 23. júna 2020, č. k. 6C/152/2016-271, taktó

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 184,30 eur. O náhrade trov konania rozhodol, tak že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 121 ods. 3 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 18 ods. 1, 2 Zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácií a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, § 153 ods. 1, 2 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 184,30 eur ako príslušenstva pohľadávky, predstavujúce náklady spojené s jej uplatnením (§ 121 ods. 3 O. z.). Tie mali vzniknúť tým, že k predsporovej komunikácii so žalovanou bol splnomocnený žalobca ako advokát poškodenej (U. E. - pôvodnej žalobkyne) a predstavovali trovy mimosúdneho právneho zastúpenia, pričom bolo nesporné, že advokátovi neboli klientkou reálne zaplatené. Žalovaná suma pozostávala z tarifnej odmeny za úkon právnej služby prevzatia zastúpenia a prvej porady s klientkou dňa 4. novembra 2015 vo výške 64,53 eur, s režijným paušálom 8,39 eur (§ 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky (vyhláška č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právny služieb v znení neskorších predpisov), z tarifnej odmeny za podanie protistrane označené ako oznámenie o vzniku škody dňa 6. novembra 2015 vo výške odmeny 64,53 eur s režijným paušálom 8,39 eur a z tarifnej odmeny za úkon podanie protistrane ako kvantifikácia nároku na náhradu škody dňa 19. januára 2016 vo výške 29,88 eur spolu s režijným paušálom 8,58 eur (§ 10 ods. 1 vyhlášky). V priebehu konania bolo uznesením súdu prvej inštancie pripustené, aby do konania namiesto pôvodnej žalobkyne (U. E.), ktorá sa domáhala zaplatenia žalovanej sumy ako nezaplatených nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (predstavujúcej náhradu škody, a to bolestné vo výške 257,40 eur, vecné náklady spojené s liečením 136,56 eur a rozdiel v príjmoch 138,96 eur), na základe zmluvy o postúpení príslušenstva pohľadávky medzi U. E. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, predmetom ktorej bola žalovaná suma 184,30 eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru o nedôvodnosti uplatňovaného nároku žalobou, poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 3M Obdo/2/2010 (zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov

Slovenskej republiky 7/2010 pod č. 6), v zmysle záverov ktorého príslušenstvom pohľadávky sú aj vynaložené náklady na odmenu za právnu službu poskytnutú mimo súdneho konania v súvislosti s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 O. z.). V konaní bolo nesporné, že náklady spojené s uplatnením pohľadávky (žalovaná suma 184,30 eur) vynaložené neboli (žalobcovi ich klientka nezaplatila), v dôsledku čoho pôvodná žalobkyňa (klientka U. E.) nebola nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia domáhať sa od žalovanej zaplata nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (žalovaná suma 184,30 eur). Náklady spojené s vymáhaním pohľadávky jej nevznikli (majetok poškodenej klientky U. E. sa nezmenšil) a tie ako pohľadávka voči žalovanej vo výške 184,30 eur neexistovali. Pôvodná žalobkyňa tak nemohla postúpiť neexistujúcu pohľadávku žalobcovi (nevynaložené náklady spojené s uplatnením pohľadávky na náhradu škody) a preto nemohlo dôjsť ani k splnutiu veriteľa a dlžníka (k zániku povinnosti zaplatiť za právne služby žalobcovi ako advokátovi). Pokladničný doklad, ktorým žalobca preukazoval zaplata sumy 80,- eur, bol predložený až po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom, hoci žalobca tvrdil, že k zaplata došlo pred 22. januárom 2018 (doručený bol súdu prvej inštancie až s podaním žalobcu dňa 13. novembra 2019). Okrem toho, že bol doručený neskoro vzhľadom na koncentračnú zásadu, z pokladničného dokladu nevyplývalo, kto vykonal úhradu, ako ani suma v ňom uvedená nekorenšpondovala so žiadnym z právnych úkonov vykonaných žalobcom. Preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že došlo k úhrade trov právneho zastúpenia v uvedenej výške. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, keď úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, navrhujúc jeho zmenu vyhovením žalobe. Rozhodnutie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci. Pre súdne rozhodnutie bol rozhodujúci stav veci v čase jeho vyhlásenia. Bol tu stav, že osoba, ktorá mala vyplatiť odmenu svojmu advokátovi (klientka), teda pôvodná žalobkyňa a osoba, ktorej sa mala vyplatiť odmena (advokát), aktuálne žalobca, sa stretli v jednej osobe. Bezpodmienečné trvanie na požiadavke výplaty odmeny sebe samému nie je opodstatnené a má charakter šikanózneho požiadavky. Úvahy súdu prvej inštancie sú irelevantné, pokiaľ bola konštatovaná neexistencia pohľadávky, pretože bolo potrebné posúdiť stav veci v čase rozhodovania súdu. Uvedená požiadavka by znamenala, že klient musí advokátovi zaplatiť odmenu vopred, bez znalosti skutočnej výšky uplatnenej pohľadávky a bez zohľadnenia postupu v konaní. Pohľadávka na zaplata odmeny v právnom vzťahu advokát a klient existovala a advokát mal právo na odmenu. Táto pohľadávka potom zanikla tým, že advokát sa stal vlastníkom pohľadávky. Pohľadávka na zaplata odmeny, ktorá naďalej existuje, je modifikovaná len tým, že pre splnutie pohľadávky v jednej osobe nie je možné uvažovať o tom, že táto bola zaplata (splnená) alebo nie. Splnenie dlhu je len jedným zo spôsobov zániku pohľadávky. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 3MOBdo/2/2010 bolo súdom prvej inštancie aplikované paušálne, bez zohľadnenia okolnosti konkrétneho prípadu. Nebolo ho potrebné v posudzovanej veci aplikovať, keďže to neumožňovali okolnosti prípadu. Označené rozhodnutie nereflektuje stav, kedy pohľadávka zanikla (inak ako zaplatením). Advokát bol činný pre svojho klienta (pôvodnú žalobkyňu) a dosiahol uspokojenie nárokov klienta. Vznikol mu preto nárok na odmenu, ktorú treba chápať ako pohľadávku advokáta voči klientovi. Táto pohľadávka bola reálna, preukázaná úkonmi právnej pomoci. Pohľadávka zanikla, nie však tým, že túto pohľadávku klient zaplatil ale tým, že povinný a oprávnený subjekt sa stretli v jednej osobe. Žalovaná pohľadávka naďalej existuje, pričom je dôvodné skúmať, či pohľadávka vo vnútornom vzťahu advokát - klient bola daná. Následný právny osud pohľadávky je z hľadiska konania irelevantný. Nie je dôvodné trvať na požiadavke jej zaplata klientom advokátovi. Pojem vynaložené náklady nemožno zúžiť len na skutočne zaplata odmenu. Opodstatnené by bolo skúmať existenciu pohľadávky v právnom vzťahu advokát - klient, či advokát prácu pre klienta vykonal, keďže táto skutočnosť zakladá pohľadávku advokáta voči klientovi z titulu odmeny advokáta. Pokladničný doklad bol jednoznačne vystavený na predavok (nie na konečnú či vyúčtovaciu sumu) a podľa zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice, nebolo potrebné uviesť identifikačné údaje adresáta takéhoto pokladničného dokladu, preto bolo nesprávne požadované splniť povinnosť, ktorú iný právny predpis nestanovil.

3. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP),

postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Podľa § 121 ods. 3 O. z. príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

6. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú najmä trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu, pričom sa jedná najmä o náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky. Tieto náklady sa musia týka splatnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3M Obdo/2/2010 zo dňa 9. júna 2010, zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 7/2010 pod č. 6).

7. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že predpokladom úspešného uplatnenia nákladov spojených s uplatnením pohľadávky musia byť tieto náklady vynaložené (účelne), pretože pokiaľ sa tak nestalo a k vynaloženiu nákladov nedošlo, majetok poškodeného subjektu sa o tieto náklady nezmenšil (na rozdiel od majetkovej ujmy v dôsledku škodovej udalosti, ktorej náhrada predstavovala pohľadávku, príslušenstvo k nej mali potom tvoriť náklady). Nešlo teda o náklady spojené s uplatnením pohľadávky na náhradu škody voči škodcovi. Vynaložením nákladov na právnu pomoc poškodeným subjektom, došlo by na strane poškodeného subjektu k úbytku v jeho majetkovej sfére, náhrady ktorého ako hmotnoprávneho nároku, sa mohol následne domáhať voči škodcovi (príslušenstva pohľadávky na náhrady škody).

8. V konaní bolo nesporné, že poškodená Mária Rényiová (pôvodná žalobkyňa) náklady spojené s uplatnením pohľadávky voči žalovanej nevynaložila, v dôsledku čoho jej nemohol vzniknúť nárok na úhradu vynaložených nákladov za právne služby v súvislosti s mimosúdnym uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 O. z.). Vzhľadom k tomu nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky (predstavujúcej nevynaložené náklady spojené s uplatnením pohľadávky na náhradu škody) na žalobcu, pretože takáto pohľadávka neexistovala (nevznikla). Z dôvodu, že absentoval predmet postúpenia (pohľadávka pôvodnej žalobkyne neexistovala), žalobca nebol nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia voči žalovanej, a teda aktívne vecne legitimovaný domáhať sa voči žalovanej zaplatenia peňažného plnenia podľa žaloby.

9. Odvolacia argumentácia žalobcu týkajúca sa splynutia práva s povinnosťou v jednej osobe nebola dôvodná. Pôvodná žalobkyňa nemala pohľadávku voči žalovanej vo výške žalovanej sumy a preto nemohla postúpiť žalobcovi neexistujúcu pohľadávku. Z dôvodu, že k platnému postúpeniu pohľadávky nedošlo, nemalo ako dôjsť k splnutiu práva s povinnosťou.

10. Odvolacia námietka žalobcu, že sa stal vlastníkom žalovanej pohľadávky nemohla obstáť, keďže nemohol nadobudnúť neexistujúcu pohľadávku (pohľadávku, ktorá nevznikla). Poukaz na pohľadávku žalobcu voči pôvodnej žalobkyne ako klientke bol bez právneho významu, keďže sa postúpenia netýkala. Nebol preto dôvod zaoberať sa pohľadávkou advokáta voči klientovi.

11. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj listinný dôkaz predstavujúci pokladničný doklad, ktorý nebol spôsobilý preukázať subjekt vykonávajúci úhradu peňažnej sumy, ktorá nezodpovedala ani určitej konkrétnej časti nákladov na právne služby, aj s prihliadnutím na časový aspekt predloženia pokladničného dokladu (13. novembra 2019), (po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom, poukazujúcim na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3M Obdo/2/2010 o vynaložených nákladoch spojených s uplatnením pohľadávky). Navyiac uvedená suma (podľa tvrdenia žalobcu) mala naďalej predstavovať len preddavok (nie úhradu konečnej, či vyúčtovacej sumy), teda nebola predmetom konečného vyúčtovania nákladov za poskytnuté právne služby. Žalobca tak neuniesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia o čiastočnej úhrade nákladov za poskytnuté právne služby.

12. Preukázaný skutkový stav je v sporovom konaní vždy výsledkom dôkaznej aktivity strán konania, ktoré boli povinné na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo navrhnúť dôkazy. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania a každá strana bola povinná označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných

dôkazov (ako i na základe skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné), teda zisťuje skutkový stav veci, ktorý je výsledkom dôkaznej aktivity strán konania, t. j. do akej miery si splnia svoju povinnosť označiť alebo predložiť dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, pričom miera splnenia tejto povinnosti zásadne predurčuje skutkový záver súdu, ako základ právneho posúdenia uplatneného nároku.

13. Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva a rozumie sa ním procesná zodpovednosť strany konania za preukázanie svojich tvrdení. Úlohou súdu je potom označené a navrhnuté dôkazy stranami konania zákonným spôsobom vykonať, dôkazy vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho čo uviedli strany konania (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 5Obo/52/2010).

14. V posudzovanej veci žalobca neunesol bremeno tvrdenia o úhrade sumy 80 eur predloženým pokladničným dokladom, na základe vyhodnotenia tohto listinného dôkazu vyššie uvedeným spôsobom, a to jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie nekonštatoval potrebu uvedenia identifikačných údajov adresáta na pokladničnom doklade v zmysle požiadavky právnej normy, týkajúcej sa používania elektronickej registračnej pokladnice, ale jeho záver sa týkal hodnotenia tohto listinného dôkazu. Ak hodnotenie dôkazu vedie k záveru, že pravdivosť skutkových tvrdení strany konania nebolo možné potvrdiť ani vylúčiť, má to vždy za následok nepriaznivé rozhodnutie pre tú stranu, ktorej pravdivosť tvrdení preukázaná nebola. Predloženie akéhokoľvek pokladničného dokladu na zaplatenie peňažnej sumy, nie je spôsobilé bez ďalšieho preukázať splnenie povinnosti dlžníka z konkrétneho právneho vzťahu.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie dôvodne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého žalovanej, ktorá bola v spore v plnom rozsahu úspešná, prislúchala náhrada trov konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi v konaní neúspešnému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

16. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná bola aj v odvolacom konaní úspešná v plnom rozsahu, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi, v odvolacom konaní neúspešnému. Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. 2. 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018). Žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní trovy nevznikli. Odvolací súd preto rozhodol tak, že žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

17. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.